

Zuska Kepplová

---

57 KILOMÉTERRE TASKENTTŐL

REGÉNYRÉSZLET

A budapesti parlament épületének története a következő: versenyt hirdettek, majd pedig a döntőbe került három tervrajz közül mindhármat fel is építették. Ennek eredményeképp két majdnem egyforma épület áll egymással szemben a Szabadság téren, egy pedig a folyóparton.

A nyertes épület a legnagyobb, melyet a Duna felülete még meg is kétszeres. Miközben az egyik parlament fehéren emelkedik az ég felé, addig a másik a vízfelszínen lebeg. A metafora épülete győzött. Kérdés azonban, hogy minek a metaforája, mihez lehetne hozzárendelni... Egyelőre üresen áll. Ki lehet bérelni, és különböző célokra használni. Odabenn rengeteg helyiség van. Némelyikben családi vacsorát, diplomaosztó ünnepséget, konferenciát szerveznek. Lehet itt keresztelni, bérálni, lagziban mulatni, halottakat is el-síratni. *A reneszánsz kupola a neogótikus barokk alapzatra épített homlokzatot koronázza*, jegyezte fel a füzetébe. A nyertes tervrajz valóban sokszínű volt.

Budapesten található a világ harmadik legnagyobb parlamentje. Ha pedig hozzáadjuk a vízfelszínen visszatükröződő épület területét is, akkor garantáltan a legnagyobb. Ebben a városban van a legszebb kávézó is. Alabástrom-oszlopokon áll, a falakat freskók és aranyozott, csavart faragványok díszítik. A New York Szálló földszintjének jelentős részét foglalja el. A kirkat nagyságú ablakokon keresztül jól látszik, hogy az Erzsébet körúton egy percre megállt a forgalom az átjárón átkelő tömeg miatt. Páran ráléptek a szálloda előtti piros szőnyegre is.

Három alak vált ki az átjárón átkelő csapatból, és a szálloda forgóajtója felé vette az irányt. *Figyeld meg a cipőket!* Az anyja azt tanácsolta a lányának, hogy mindig nézze meg a férfiak cipőjét, ezért le is hajtotta a fejét, hogy mindkét melléte elsétáló férfi cipőjét jól meg tudja figyelni. Ahogy a kávézaccból, úgy a cipőkből is sok mindent ki lehet olvasni. Csak azt nem tudta még, hogy pontosan hogyan. Ekkor megbillent a magassarkújában – a piros szőnyeg felszíne ugyanis ellenállást fejtett ki –, így árulva el, hogy nem rendelkezik túl sok tapasztalattal a szállodai lábtörlők és a magas sarkú cipők terén.

Leültek a kávézó egyik asztalához. A két férfi és ő. Lehuppant a kárpi-tozott székre. Mozdulatai szögletesek és ügyetlenek voltak. *Szeretem az ügyetlen nőket, sokat lehet tőlük tanulni*, mondogatta az egyik férfi. Az asztalon álló vázáért nyúlt. Kivette belőle a vágott virágot, és a lány füle mögé dugta. A másikuk pedig egy láthatatlan hajszálat húzott ki a lány szájából, ami a sajátja lehetett. A tükörben jól lehetett látni, ahogy az asztalok körül mozgolódnak az emberek: mindenütt ettek. A süteményt itt nagy tányéron szolgálják fel, nem desszertnek, hanem főételnek, és ehhez jön még a kávé, két ebéd árért. A tükör mellé ültek, így a közeledő pincérnek egy vidám hatta-gú társaságnak tűnhettek. A csiszolt márvány asztalkán két cukortartó volt, két váza és a játékkártyaként félbehajtott étlap. A tükörkép valahogy mindig homályosabb volt, jelentéktelenül függött a falon, beletörődve, hogy csak magát a tárgyat mutathatja. A süteményeket elosztották egymás között: az asztalra tettek egy tálca pici, kóstolónak szánt süteményt. Az egyik alól egy kis mentaág lógott ki, amit a másik férfi kihúzott, megnyalta, és a virág mellé tűzte a lány füle mögé. A vágott virágnak mentaillata lett: mentaillatú rózsza.

A budapesti körutakon a szombat délután nyugodt és békés. A New York Szálló ablaka előtt a forgalom az egyik irányban az Oktogon felé halad, a másik irányban pedig a Blaha Lujza tér felé. Az örült péntek este emlékét csak a színes foltok jelzik az aszfalton. Hányástócsák mindenfelé. Az utcasarkokon, az üzletek beugróiban, az oszlopoknál, mindenütt, ahol legalább egy kézzel meg lehet támaszkodni. Csapzott, nyugtalan galambok csipegetnek belőlük. Ahogy kiléptek a szállodából, az egyik férfi rögtön elkergette őket, ugyanis még a kávézó előtt is volt egy madarakkal körülvett megszáradt folt.

Még egy pillanattal ezelőtt mindhárman hasonlóképp egy tányérból csipegették a színes süteményeket. A pénteki éjszaka után nem voltak éppen frissek. A tegnapi ruha volt rajtuk, a cipőjük össze volt taposva, ők maguk pedig slamposak, elgyötörtek voltak. Talán ez a hasonlóság dühítette fel a férfit. A madarak erőtlenül felszálltak, ráültek a szálloda párkányára, és kővé meredtek a gyümölcskosár mellett.

A New York Szálló homlokzata a városháza épületére hasonlít: középen van egy óra, amely kis tornyokban végződik. A szemben lévő utcából úgy tűnik, mintha a legfelsőnek be lenne deszkázva az ablaka. A benyomás meglepő, viszont amikor a felszínén megcsillan a napfény, akkor szinte világít, és felfedi annak arany felületét. Az ablak csak fel van festve, így egyenlítően ki az épület arányait. Miután elbújik a nap a felhők mögött, újra egy bedeszkázott ablaknak tűnik. Kőből faragott testek, izmok ívelt vonalai,

göndör szakállak és gyümölcskosarak mindenütt. Bármennyire kőbe vannak vésvé, mégsem tudják tisztas távolban tartani az enyészetet az élettől.

Az egyik férfi végighúzza tenyerét a szálló előtt álló lámpán, majd mutogatja a fekete ujjait:

– Állandóan hull itt valami hamuféle. Honnan kerül ide?

Valóban, az épületek vakolatának valamiféle furcsa szürkés árnyalata van, mintha nem a földre vetnének árnyékot, hanem szoroson maguk mellett tartanák.

– Mióta megjöttem, állandóan köhögnöm kell tőle! Ilyen szennyezett levegő még Manhattanben sem volt.

Már jó pár hónapja visszaköltözött onnan, és éjjeli recepciósként dolgozott a budapesti New York Szállóban. Ez a választás nem volt szándékos. Ellenkezőleg, úgy érezte, hogy épp New York követi őt, és egyúttal el is tűnik az orra elől. Billnek hívják. *Béla vagy Bill, ahogy akarod.*

– Kérlek, gyűjts már rá normálisan, szívj el egy cigit, és igyál meg egy kávét, mint mindenki más. Ne foglalkozz a hamuval!

Zoli olyan erősen tudja megszívni a cigit, hogy egy pillanatra teljesen behorpad az arca, majd pedig egy fehér esőfelhőcskét enged ki az ég felé. Az ég tiszta, a nap pedig tavasz délutáni szögben áll. Az itteniek mindenütt cigiznek. A házak ablakaiban, a padlásokon, az utcákon, még az üzletekben is. Zoli szereti őket. Szereti azokat az embereket, akik tudják, mi az élet, meg tudják tölteni a szélcsendeket beszélgetésekkel, átkiabálnak az utca túloldalára, pletykálnak a kávézóknak, üldögélnek a szépségszalonok előtt, és kávét isznak reggel, délben és este is. Nem félnek a koleszterintől, és nem fedik el hisztérikus aktivitásukat futással. Megvan az életstílusuk, mely egyenesen az utcán születik.

Zoli újra tanulja, hogyan legyen házigazda. Nagyon jól megy neki, mivel mostanra a város már megváltozott, hozzá idomult. A szülei emigráltak, ő pedig visszajött, hogy itt dolgozzon és szórakozzon. Itt vagy máshol. Budapestet szereti, ezért olyan lakást keresett, amelyből jó a kilátás a városra, mivel azt akarta, hogy mindig a szeme előtt legyen. Ezt az estét és még sok másikat is a budai hegyen töltötték a teraszon, ahol az elegáns régi villákat a szomszédban nagykövetségek bérelték. Leültek a fa karosszékekbe a csavart fejtámasszal, melyeket valahol Pest utcáin szedték össze.

Egyszer egy hónapban valamelyik kerületben kiteszik az utcákra a bútorokat, és óriási halmokat raknak belőlük. Van ott lámpa, képkeret, rádió. Minden hónapban kiveti magából a város a régi bútorokat, az emberek pedig fogasokból eszkábált botokkal kotornak a kupacokban, és hazahúz-

zák magukkal a kiválasztott darabokat. Például ezt a három csavart támlájú fakarosszéket. Zoli megígérte, hogy befesti valamilyen színre, de miután párszor már ült bennük, megszokta a jelenlegi külalakjukat. Már nem találta kopottnak, megszerette őket. Sőt, a beszélgetések során ki is állt a karosszékek mellett: *Szeresd olyannak, amilyenek!* A filozófiáját mindig úgy változtatta, hogy őt magát boldoggá tegye.

A város a teraszról szinte csillogott. Az egész horizont olyan volt, mint a vízfelszínen tökéletlenül visszatükröződő városkép, melynek semmi sem hiányzik. A villák voltak hozzájuk a legközelebb. Jól látták Buda kanyargós kis utcáskáit, az adóevő felé közelítő zölddel benőtt dombot, amely, mint a homokóra nyaka, úgy kötötte össze a város egyik felét a másikkal. A Duna széles csíkján átívelő hidak is összekapcsolták az arisztokrata Budát a polgári Pesttel. A háború alatt a felrobbantott hidak állítólag bele-szűrődtek a folyófenékbe, és a két város szétvált. Már nem tartoztak egymáshoz, és csak arra vártak, mi lesz ennek a vége.

Buda összetett, heterogén, nem lehet egy pillantás alatt belátni az egészet. Az utcák az épületek sarkáig húzódnak, onnan pedig nem tudni, merre tovább. Ezek az utcasarkok arra csábítják a járókelőt, hogy bátran menjen tovább. Talán eljut majd egészen Gül Baba sírjáig, amely egy rózsakertben található az oszlopcsarnokban. Úgy építették fel a várost, hogy a vándor azt higgye, egy közel-keleti szentélyben van. Ha azonban ma pillant ki az ember az oszlopsorok közül, mindenütt sima márványt, egyenes, széles, ünnepléses, fenséges utcákat lát. Ilyen ez a Pest. A párizsi körutak mintájára az épületek egyenesen húzódó sora közé nyílásokat vág kilátással, ezáltal szinte a tenyerén kínálva a várost. Ezek az útvonalak a boldogság vonalai. Zoli hitvallása: *A szép városok boldogabbá teszik az embereket.* De nem szabad túl hosszán elidőzni bennük, mert a szépség kifulladás.

Egyenes, széles utcák sora – így nézett ki a boldog jövő a 18. és 19. század határán. Georges-Eugene Haussmann nevét aláhúzta. Ki hitte volna, hogy az elzászi, protestáns üzletember és a tábornok lányának a fia lerombolja az összevissza kanyargó középkori Párizst, és egyenes vonalak vezetnek majd III. Napóleon császár dolgozószobájáig? Több fény jut így a kereskedőknek, akiket így jobban meg tud védeni a hadsereg. Ennek az alaprajznak köszönhetően tudtak a Haussmannok meggazdagodni az új Párizsban. Ezeken a széles utcákon kellett megszületnie az új értékeknek. Itt, New Yorkban és Budapesten is.